

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
[trikrat 35 h.]

Štev. 3.

V Mariboru, dne 18. januarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Cesar o „Zde“ vprašanju.

V soboto popoldne so se mnogi člani avstrijske delegacije udeležili obeda pri cesarju, pri katerem je cesar nagovoril večinoma vse delegate. Za Čehe in sploh za vse avstrijske Slované pa je najvažnejši pogovor vladarjev s poslancem dr. Stranskim o tako-zvanem »Zde« vprašanju. Mnogo čeških rezervistov se je pri kontrolnih shodih javilo z »Zde«, namesto s »Hier« in so bili vsled tega ostro kaznovani. Najprej je opomnil vladar, da je delegat Stransky zelo ostro govoril v delegaciji o Zde-vprašanju, na kar je nagovorjeni pripomnil, da se mu zdi, da taki govori ugodno vplivajo na razburjeno prebivalstvo in ga umire. Cesar: Nasprotno, prej bode te ljudstvo razburili, nego pomirili. Stransky: Ako narod vidi, da njegovi zastopniki izražajo njega misli, se ne posluži ostrejših sredstev in prepušča poslancem, da skrbijo za njih interese. S tem, menim, se več stori za pomirjenje. Cesar: V Zde-vprašanju sem nespravljiv z Vašim stališčem in se ne strašim oklicati naglega sode, ako se narod ne vda v tej stvari. V zadevah vojne ne razumem nikake šale in že danes povem, da ne bom nikogar pomilostil. — Dr. Stransky je zagovarjal stališče češkega naroda, na kar je pripomnil vladar: Ljudstvo je nahujskano, to je povzročilo razumništvo. Začetek je bil narejen v Tišnovi. — Stransky: Vaše Veličanstvo naj mi dovoli opazko. Res je sicer, da je razumništvo pričelo, toda njemu je tudi samo pristopen zakon, in ta ne predpisuje, da se je treba oglašati s »Hier«, marveč do-

tičnik mora stopiti iz vrste in oddati svojo knjižico. — Cesar: Gospod doktor, to je odvetniški dokaz, toda povem Vam, da je to zadeva službenega jezika, in ta je v vojni nemški. — Stransky: To bi imelo lahko ne-ljube posledice, ako se ne najde nikak izhod iz te zadeve in ako se ne ustreže čuvstvom češkega naroda. — Cesar: Tudi jaz bi obžaloval, toda reči moram še jedenkrat, vojni dajte mir.

S tem je bil razgovor o zadevi končan in Slovani v Avstriji vedo, kako je z »Zde« vprašanjem. Slovanski časniki prinašajo cesarjeve besede brez vsake pripombe. Nemški katoliški časniki sklepajo iz teh cesarjevih besed, da je cesar za nemški jezik v avstr. vojni. Nemški liberalni in nacionalni listi pa na jako nespreten način izrabljajo cesarjeve besede ter trdijo, da je razgovor značilen tudi za nadaljno razvijanje naše notranje politike. A vsak otrok lahko vidi, da temu ni tako, ampak da je cesar govoril izključno le o nemščini v vojni.

Slovenski narodni ponos.

II.

Slovenec bodi ponosen na svojo zemljo.

1. ker je krasna, in 2. ker mu daje pogoje za zdravo, krepko življenje.

Res je, da vsak narod slavi lepoto svoje dežele; vsakemu je domača dežela najlepša, ni je nad njegovo. Ogerskemu čikošu se ne pregledna, enolična pusta ne zdi nič manj

lepa, kakor prebivalcem Savinjske doline mogočna gromada snežnobelih, v nebo kipečih skal, in viničarju, bivajočemu na kakem vrhu Slovenskih gor, se pase oko po poljih, vinogradih in senogetih s tako radostjo, kakor primorcu, kadar se mu pogled tja čez sinje valove in bela jadra izgublja v daljavi, o kateri jedva sluti. In da je tako, je prav. Kaj bi nastalo na svetu, ko bi se recimo vsem narodom nakrat dopadla ena edina dežela? Boj in klanje, dokler bi ne bili do enega naroda pokončani vsi. Človek se grudi, na kateri trpi in se veseli, privadi, jo začne ljubiti, jo ljubi čim dalje tem bolje, in zajedno se mu tudi od dne do dne zdi lepša, najsi je v resnici ali ne.

Dasi se nam po teh le mislih vidi, kakor da bi torej bilo enako, je-li dežela taka ali taka, pa vendar ni. V resnici ni vse enako lepo. Okolica pa, v kateri človek živi, obzorje, katero vsak dan gleda, vpliva na njegovo duševje. Potemtakem stori prazna, pusta, enolična narava človeka, ki v njej vzraste in živi, bolj omlednega, pustega in mrtvega, dočim krasna priroda v obče daje človeškemu duhu lahna krila, živahnost in dovezetost za vse, kar je lepo. Gotovo pa tudi ni brez bodrečega vpliva, ako se ljudje, ki prihajajo v deželo od daleč, prirodni krasoti ne morejo načuditi in imenujejo tiste srečne, katerim je privoščeno, da jo uživajo dan na dan. Vsak je že sam čutil, kako mu je v takem slučaju kipelo srce in se polnilo z veseljem do najtežjih podjetij.

Naj se zberó vsi leposlovci, kar jih je že prepotovalo dokaj sveta, in naj si še po-

Listek.

Roža trpljenja.

Češki spisal J. Červenka.

II.

Bila je noč na Veliki petek. Prebivalci toledski, bivši pri maši v prekrasni stolni cerkvi, šli so ali spat, ali so si jeli pripovedovati pri toplem ognjišču povesti, podobne oni o Kristu de la Luz, kterege so oropali židje, in ki je zapustil krvavo znamenje, vsled kterege je bil odkrit zločin, ali ono povest o svetem mladenču iz Guardie, na katerem so ponovili sovražniki naše vere kruto trpljenje Jezusovo.

V mestu je vladal globok mir, kterege je le včasih motil klic ponočnih straž, ki so oni čas hodile mimo Alkazara, ali šum vetra, ki je majal zastavice na vratih in tulil na oglih neravnih ulic. Na valovih Taja se je zibal čoln, privezan h kolu ne daleč od mlinov. Lastnik čolna je pričakoval nestrpljivo nekoga. Konečno zapazi postavo, ki se bliža bregu, trudoma stopajoč po ozki stezici nad reko.

«To je ona!» šepnil je brodar hipoma. «Zdi se, kot bi se to noč bila zarotila vsa ta zlodjeva drhal židovska!... Kje so si

dali ti vragovi sestanek s Satanom, da prihajajo vsi sem k mojemu čolnu?... Saj imajo most malo korakov od tod!... Ne, ne, ti ne gredó k ničemur dobremu, ker se tako ogibljejo, samo da ne bi trčili nenadoma na redarske vojake... Ali naposled je to vse eno, zaslužim si nocoj lepe peneze, ... naj dajo odgovor sami, jaz se v to nikakor ne utikam in se utikal ne bom.»

Mož sedeč v svoji ladjici to rekši, pripravi si je vesla in ko je Sara, — kajti ni bil nihče drug, — ktero je do zdaj pričakoval, v čoln skočila, odvezal je vrv, s katero je bil pripet čoln, in začel veslati k nasprotnemu bregu.

«Koliko si jih prepeljal to noč?» vprašala je Sara brodnika kmalu potem, ko sta se oddaljila nekoliko od mlinov, in kakor bi vprašanje njeno zadevalo kaj, o čemur sta že davno bila govorila...

«Nisem jih mogel prešteti,» odvrnil je vprašani ter nadaljeval:

«Cel roj!... Zdi se, kot bi bila ta noč poslednja, da se shajajo!»

«Ali veš ti, zakaj se tu gre? Kaj so nesli s seboj, opustivši mesto v tem času?»

«Tega ne vem... Ali po vsem pričakujejo nekoga, ki ima priti to noč... Ne vem, čemu ga čakajo, toda mislim si, da ne bo nič kaj prida.»

Po tem kratkem razgovoru umolknila je Sara in sedela nekaj časa utopljena v premišljevanju, kakor bi nekaj zasledovala.

«Ni dvojbe,» pravila si je v duši, «oče je izvedel o najini ljubezni in pripravlja grozno maščevanje. Treba je, da izvem, kam gredo, kaj delajo in naklepajo. Zamujeno trenutje utegne ga uničiti.»

Ko je priplavala ladjica k zapuščenemu bregu, ustala je Sara in položila roko na čelo, pokrito od straha z mrzlim potom, kakor bi hotela odpoditi plašljive misli.

«Nate!» zaklicala je lepa židinja, podavajoč brodnarju peneze in kazajoč na ozko, krivo stezico, ki se je vila kakor kača med skalami... «Je-li tam-le steza, koder so šli?»

«Da! In ko so dospeli do Maurove glave, izginili so v levo... Zlodej in oni sami vedó, kam so odšli potem,» odvrnil je brodnik.

Sara je šla v ono stran, ki jo je zaznamoval brodnik. Čez nekoliko minut se je prikazala in izginila zopet v črnem labirintu temnih in raztrganih skal. Ko je došla do mesta, imenovanega Maurova glava, bili so še malo videti njeni temni obrisi, dokler ni izginila popolnoma v nočni tmni.

III.

Pri stezici, kjer dandanašnji stoji prelepa cerkva Device Marije, kake tri streljaje

gledajo zemljo slovensko ter sodijo potem strogo, a nepristransko, ni se nam bati, da se sodba ne bo enoglasno glasila: slovenska zemlja je izmed vseh, kar jih svet glešta, ena najlepših. Ne trebamo v dokaz navajati slavnoznane Bleda, o katerem je neki Anglež, ki je bil malone ves svet prepotoval, rekel, da je raj sveta, da je najlepši kraj, kar jih je na zemlji videl, ozrmo se, kamor se hočemo, Slovenska je povsod krasna: na Štajarskem, na Koroškem, na Kranjskem, na Primorskem, tam, kjer jo čvrsta Drava kot brhko dete pozdravlja, in tam, kjer se od nje kot silen orjak poslavlja, tam, kjer jo boža ljubka Mura, in tam, kjer jo poljublja prelestno morje. Zato beseda slovenskega pesnika ni prazna, če poje:

Slovenski svet, ti si krasan!
Ti poln nebeške si milote,
Ti poln največje si lepote,
Ti biser meni vse zemlje!

Slovenski svet, ti si krasan!
Zares nebo te je ljubilo,
Da te tako je obdarilo!
Kako bi te ne ljubil jaz?
(Dalje prihodnjič.)

Politični ogled.

Novo ministerstvo pod predsedstvom pl. Körberja še vedno ni sestavljeno. Pravijo, da je bode sestavil sedaj, ko se konča zborovanje delegacij. Nemci so odklonili, da bi dobili svojega ministra, ki bi zastopal v ministerstvu njihove zahteve. Nemci lahko odklonijo kaj takega, kajti za njih je itak dobro preskrbljeno. Novo ministerstvo bo, čeravno sestavljeno večinoma iz uradnikov, odločno nemško ter se nagibalo na levo stran državnega zbora, kjer je še nedavno divjala nemška obstrukcija. Slovani ne morejo zapuati takemu ministerstvu.

V delegacijah so se češki in poljski poslanci hudo pritoževali radi izganjanja slovenskih avstrijskih delavcev iz pruske države. Ne samo da je bil vsak izgon neutemeljen, izvršil se je navadno še tudi na prusko-surov način. Delavce in njihove družine so imeli par dni zaprte, povrnitev denarja vplačanega v bolniške blagajne so jim odrekli in potem so jih gnali kakor zločince do meje. Minister vnanjih stvari, grof Goluhowski pa je opravičeval Pruse, namesto da bi odločno grajal krivično ravnanje nadutih Prusov!

Slovenski delegat dr. Ferjančič je v svojem govoru dokazoval pomankljivost naše

trgovinske politike, potrebo, da se zboljšajo trgovinska zastopstva (konzulati) v inozemstvu ter zahteval še drugo železnično zvezo s Trstom. Predvsem bi bilo potrebno, da se trgovinsko napredujoča Češka zveže z morjem. Želi, da se Bosna in Hercegovina vendar že enkrat združita s Hrvatsko ter toži, da se to samo z ozirom na Ogre ne zgodi. Ostro graja avstrijsko politiko na jugu, kjer se državi zvesti Slovani prezirajo, a za obstoj Avstrije nevarno prusasko in italijansko gibanje mirno pripuša. Vkljub vsem tem pritožbam pa je slovenski delegat nazadnje vendar izrekel, da bo glasoval za proračun vnanjega ministerstva. Slovenci smo vajeni, da poljubljamo roko tudi našim nasprotnikom!

Pred porotnim sodiščem v Milanu se vrši že več teonov velika kazenska pravda zaradi umora bančnega ravnatelja Notarbartola, čegar morilec so prišli na sled še le pred kratkim časom. Značilno je za razmere v Italiji, da so se skrivali morilci v stanovanju državnega poslanca Pallizola ter da je ta mož, ki je imel v javnem življenju veliko ugleda, vedno občeval z morilci ter bil celo — kakor kažejo razmere danes — najbrže tudi pravi provzročitelj tega umora. Značilno je, pravimo, da je ta pravda uže do danes dognala, da so skoro vsi člani sicilijanske uprave ob enem tudi člani zloglasne roparske družbe «Mafije» ter da je moral predsednik porotnega sodišča celo višje policijske uradnike zapreti radi krivega pričanja. Najznačilnejše pa je, da je moral podati celo vojni minister Mirri svojo ostavko, baje, ker je bil tudi on nekoliko zapleten v to pravdo. To so pač žalostni pojavi, ki očitno dokazujejo skrajno propalost blažene Italije.

Vojska v Južni Afriki. Zadnji teden se je razširila vest, da je pal Ladysmit v roke Burov. Vendar se ta vest ni poistnila. Gotovo je le toliko, da so si Buri pridobili ravnino pri mestu, s koje se jim Angleži ne bodo več mogli dolgo ustavljati. Ob reki Tugeli se nahaja angleški general Buller s svojo vojno ter bi rad čez reko. Ali se mu posreči, je jako dvomljivo. Na Angleškem se bojijo, da bo Buller zopet podlegel, ponekod pa hočejo vedeti, da se je to že zgodilo. — Ljudovlada Oranje, ki se vojskuje ob strani Burov, napenja vse sile, da zbere veliko vojno. Izdala je ukaz, vsled kojega mora vse pod zastavo, kar je sploh sposobno.

Dopisi.

Iz slovenjebistriškega okraja. (Volitve.) Pri volitvi za okrajni zastop iz vele-

posestva 8. t. m. smo za 2 glasa propadli. Agitacija nasprotnikov je bila takšna, kakor nikdar dosedaj. Kar se čuti nemškega in nemčurskega, bilo je ta dan po koncu. Prav s turškim nasilstvom so zadržavali in begali naše volilce in si na ta način zmago pridobili. Spravili so na volišče vse do zadnjega moža, med katerimi sta bila Strehar iz Zg. Prebukovja in Samastur, zastopnik gozdne zadrage iz Spd. Polskave najpristnejša Nemca. Zares lepo je bilo videti, na eni strani kmetski volilci, a na drugi pa vsakovrstno namešana gospoda, in med temi ta dva prej imenovana kmeta. V volilno komisijo so bili izvoljeni Stiger, Nasko in pragerski Grundner. Predsednik je bil Stiger, kateri je kratko razložil v nemškem jeziku postavna določila volitve, a na opombo g. nadkomisarja barona Müllerja bi bil moral tudi dotične točke v slovenskem jeziku razložiti. A sedaj se je pokazala nezmožnost teh gospodov, ker nobeden ni znal zahtevanega v slovenščini povedati. Videč zadrego teh gospodov, se obrne nadkomisar do našega g. Mlakarja, če bi mogoče on hotel to nalogo sprejeti, kar pa ta kratko odkloni z opombo, da je to delokrog predsednika, a če komisija ni zmožna, zakaj se da voliti. V tem obupnem položaju se jih na to usmili sam nadkomisar in razloži dotična postavna določila kolikor toliko v slovenskem jeziku.

Ko smo videli po dokončani volitvi, da smo v manjšini, nismo nikakor izgubili poguma, kajti v zavesti, da smo storili vsaki svojo dolžnost in da je za sedaj našega propada edina regulacija davka kriva, nam ne more nihče očitati, da bi spali, dočim nam je sovražnik ljuliko sejal. — Zaprisedgli smo si, da je ta zmaga zadnja teh ljudi. Nadalje njim pa tudi hočemu pokazati, vsem, kateri so nam nasprotni, da mi brez njih lahko, a oni brez nas težko živijo. Zato smo sklenili, da nobeden slovenski kmet od zdaj naprej ne prestopi praga niti gostilne, niti štacune naših nasprotnikov. Edina naša gostilna je pri Petru, kjer smo doma v svoji lastni hiši. Tudi svojega narodnega trgovca imamo v osebi g. Pinterja, katerega se moramo držati in koji bo tudi nam šel povsod na roko.

H koncu si oglejmo še nekatere nasprotnike. Udova Limavšek je očitno proti nam volila po Schärfu, kar kaže, da sta nam Limavšek in Schärf nasprotna. Istotako Petzold, sicer po osebi majhen, a v nasprotstvu do nas velik. Pa še ene osebe mi kmetje ne smemo pozabiti, katera nam pri vsaki priliki nagaja, in ta je Osimitsch (beri Ozi-mič). Že ime ti pokaže, da ga niso Tevtoni ali Cimbri pri nas izgubili. Se ve, tudi ta je

od pečevja, znanega prebivalcem toledskim sploh po imenu Maurova glava, razprostirale so se tedaj razvaline bizantinske cerkve, postavljene še pred padom Arabov.

Po stebrih na zemlji ležečih rastlo je robidovje, med katerim je bil tu kos razbite stebrove glave, tam kamenene plošče s surovo izsekanimi, pošastnimi zmagi in grdimi podobami človeškimi.

Od cerkve ostali so dozdej le deli postranskih zidov in nekoliko razpokanih in z mahom pokritih obokov.

Sara, kateri se je dozdevalo, da jo vodi neka nadprirodna slutnja, dospevši na mesto od brodnarja pokazano, premišljevala je nekoliko trenotkov, ne vedoč, kod bi naj šla.

Končno se je obrnila s trdnim in odločnim korakom k zapuščenim razvalinam cerkve.

Zares! Njena slutnja je ni varala.

Danijel se ni več smejal. Danijel ni bil več oni slabi in zgrbančeni starec; iz majhnih, v trepalnicah skritih očij švigali so mu bliski jeze; zdelo se je, da ga je obsedel maščevalni duh!

Stal je po konci ondi, obdan od množice, hrepeneče prav kakor on, ugasiti žejo svoje jeze nad sovražniki svoje vere; zdel se je, da raste ukazujoč zdaj temu, zdaj drugemu. Spodbujal jih je k delu, in sam je delal z

gorečo, pošastno vztrajnostjo potrebne priprave za grozno dejanje, na katero je mislil dan za dnevom in koje je preudarjal klepajoč na naklo in na videz se za nič zmenč v svoji prodajalnici v Toledu . . .

Sari se je posrečilo dospeti v temi do cerkvene veže. Ko je pa pogledala skozi okno noter, morala se je premagati z orjaško silo, da je zadržala groze krik.

V rudečem plapolanju ognja, ki je metal na porušene cerkvene zidove dolge tenje one peklenske tolpe, zdelo se ji je, da zre nekoliko mož, ki so se trudili povzdigniti kvišku težek križ, dočim so spleтали drugi krono iz trnjevih robidnih vej, ali brusili na kamnu ost velikanskih žeblijev.

Strašna misel je preletela njeno glavo.

Spomnila se je onih, ki niso obdolževali samo enkrat žide skrivnih zločinov. Spomnila se je nehoté grozopolnega dogodka o križanem mladeniču, ki ga je dozdej imela za surovo, lažljivo obrekovanje, izmišljeno od zlobnih ljudij, da bi ščuvali proti židom.

Zdaj pač ni moglo biti več dvojbe! Tu pred njenimi očmi je stalo ono pošastno orodje za mučenje, in roparski rabeljni pričakovali so le še žrtev svojo.

Sara polna svete gorečnosti, ki je pripela v vzvišeno jezo, in navdahnjena od one neomajivne vere v pravega Boga, o

kterem jej je pravil ljubimec njen, se ni mogla premagati ob strašnem pogledu; prodrla je grm, ki jo je skrival in se nenadoma prikazala na cerkvenem pragu.

Ko so jo opazili, da se bliža, vskliknili so židje s strmenjem in iznenadenjem.

Danijel priskočivši k svoji hčeri s pogledom groznim, vprašal jo je z grobnim glasom:

«Kaj iščeš tu, nesrečnica?»

«Pridem,» zaklicala je Sara z odločnim trdnim glasom, «da vržem na glavo vašo vse kletve vašega prokletega dejanja, in pridem vam praviti, da zaman čakate na žrtvo svojega zločina, razven, če vam jaz nisem dovolj, da bi si ugasili žejo svojo v moji krvi! Kajti kristjan, katerega čakate, ne pride, ker sem jaz izvedela zlobno vašo namero!»

«Sara!» kriknil je žid, sikajoč togotno, «Sara, ne, ne, to ni res! Ti nas ne moreš izdati, da bi razodela skrivne obrede naše! A če je to res, da si tako učinila, pa nisi moja hči . . .!»

«Ne! . . . Nisem! Našla sem drugega očeta, ki je poln ljubezni do svojih otrok, očeta, katerega ste pribili v sramotno na križ, in ki je umrl na njem, da bi nas odkupil, odpiraje nam vrata nebeška v večnost . . . Ne! . . . Nisem vaša hči, ker sem kristjanka in se sramujem svojega rodu!»

moral biti pooblaščen, da voli proti nam, v zahvalo zato, ker ga mi kmetje živimo s tem, da mu pokupimo vsakovrstne vrvi. Imamo jih še dovolj, a za danes zadosti.

Sedaj pa mora biti vsa naša skrb, da volilci kmečke skupine volijo najodločnejše može, kateri bodo znali naše kmetijske koristi varovati in braniti.

Volilci! Dne 22. t. m. t. j. v ponedeljek je za Vas imeniten dan, dan volitve! Ne dajte so zmotiti od nobenega nasprotnika, ampak poslušajte in držite se trdno svojih voditeljev, katere poznate, da gorijo za Vaš blagor! Več kmetijskih veleposestnikov.

Jarenina. (Kmetijska zadruga) priredi v nedeljo dne 28. januarja II. podučni shod v hiši pok. gosp. Fišerja ob 3. uri popoldne; na tem shodu bo govoril deželni potovalni učitelj M. Jelovšek iz Gradca o živinoreji. Na ta shod že sedaj opozarjamo vse jareninske kmete in sploh živinorejce, da se ga vsi udeležijo. Pred vsem je treba kmetu poduka na vseh poljih kmetijstva; ta poduk bo naša zadruga v obili meri priskrbovala svojim udom. Način dosedanjega kmetovanja je v marsičem že zastarel. Vsled nevednosti izgubi naš kmet na tisoče leto za letom, ker mu je nepoznan umnejši novejši vseskozi preskušen način obdelovanja, kateri je pomagal kmetom na Českem, na Nemškem in drugod do velikega blagostanja. Koliko izgube je imel kmet do sedaj že pri gnojenju, ker ni vedno dobro ravnal z gnojem, o tem nas je zadnjo nedeljo na prvem podučnem shodu naše zadruge popolnoma prepričal pot. učitelj Ivan Belč, ki nas je v obširnem pa poljudnem govoru podučeval o gnojenju. Razložil nam je velik dobiček umetnih gnojil, nas podučil, kako je treba skrbeti za gnojišče, za gnojnico, kako se dela kompost, kako se gnojijo travniki, polja, vinogradi. V precejšnjem številu zbrani poslušalci so z velikim zanimanjem sledili govornikovim besedam. Ud zadruge pa je priporočal navzočim kmetom, naj bi si v novem letu v posebni »gospodarski knjigi« zapisovali vse dohodke in stroške, kajti umno in uspešno gospodarstvo je nemogoče brez gospodarske knjige, ki je prav koristna in potrebna tudi rokodelcu in delavcu. Ta knjiga uči s številkami gospodarja, kaj mu dá največ dohodka in kje ima največ stroškov, pa ga tudi navdušuje, da si skuša pomnožiti nekatere dohodke, a zmanjšati nekatere stroške. Če bo vsak letošnji podučni shod naše zadruge obrodil le nekaj sadu, bo že to lep dobiček za njene ude. Drugo pa še pride počasi. Drevo ne zraste v enem dnevu. Torej kmetje, zanimajte se vsi za toliko potrebni poduk v kmetijstvu!

Slišavši te besede, izgovorjene s tako odločnostjo, ki jo pokladajo samo nebesa v usta mučenikom, vrgl se je Danijel, oslepljen od togotne svoje strasti, na krasno Saro, treščil jo ob zemljo, zgrabil za lase in jo vlekel kakor od peklenskega duha obseden do podnožja križa, ki se je zdel, kot bi gladno razprostiral grozne svoje rame, da bi jo zgrabil. Tu je zaklical obrnjen k onim, ki so ga obdajali:

«Tu vam jo dam! Izpolnite pravico na tej nesrečni ženski, ki je prodala svojo čast, svojo vero in svoje brate!»

IV.

Ko so doneli naslednji dan zvonovi stolne cerkve, daleč okrog oznanjujoč vstajenje, in so se kratkočasili meščani toledski s streljanjem z lokom v slamnate Judeže, kar je še dandanašnji šega v nekaterih krajih, odprl je Danijel vrata svoje prodajalnice, kakor je imel navado, in z večnim svojim smehljanjem na ustnih jel je pozdravljati vse, ki so šli mimo, neprestano klepajoč na naklo z železnim kladivcem.

Ali vetrnice mauriškega okna Sarinega se niso ganile, da bi se odprle, in nihče ni zapazil več krasne Danijelove hčerke, gledajoče skozi pobarvane šipe.

Iz Haloz. Kako ste nas vendar podregali, g. urednik, z Vašimi zadnjimi članki! Haložani smo bili do sedaj itak kakor jazbeci v svojih zimskih brlogih. Samo da nam je bilo toplo in da smo smeli spati, pa smo bili radi. Z nami so imeli slovenski listi do sedaj malo opraviti, k večjemu to je bilo včasih brati, da smo polni uši (namreč trtnih) in pa veliki siromaki.

V zadnjem času smo se začeli pa tudi mi nekoliko koračiti. Zakaj videti uže vsako slovensko faro na nogah, na delu, začelo nas je biti pošteno sram lenobe in zaspanosti naše. Dolgo smo čakali z odprtimi ustmi, da nam priletijo pečeni golobi v lačne želodce, a čakali smo zaman, čakali tako dolgo, da od glada skoraj umiramo. Zares, glad in beda zdramila sta nas iz spanja. A komaj, da smo začeli oči odpirati in prve korake na delo staviti, kar zopet ni prav. Gospoda mestna nas je začela široko in pikro gledati, češ kaj je treba Haložanom živeti! Pa to še nas ni toliko bolelo in strašilo. A celo poparjeni smo postali, ko ste se postavili tudi Vi, g. urednik, na stran naših sovražnikov in neprijateljev. Pa nas menda ne umejete? Toraj pa nas poslušajte. Pisati ste začeli naenkrat zoper kmetijske zadruge in konsumna društva. (Opomba ured.: To je pač pomota! Zoper kmetijske zadruge nismo nikoli pisali, pri konsumnih društvih pa smo priporočali največjo previdnost in uvaževanje krajevnih in osebnostnih razmer. V to svrhu smo objavljali dopise za in proti konsumu.) Kako nas je tedaj razveselil oni dopis iz Kozjanskega v predzadnji Vaši številki, si pač ne morete misliti. Da, iz života je treba dokazov, da prederejo v život in najtanjše žile. Dragi bratje v Kozjanskem, mi se z vami popolnoma strinjamo, in kakor vi, hočemo in moramo imeti tudi mi zadruge za gospodarske in gospodinjske potrebe. Že smo storili v ta namen prve korake. Dne 10. grudnia smo imeli osnovni zbor. V načelnitvo smo si izvolili same vrle, delavne može. Pravila in prošnjo za registrovanje našega društva smo uže odposlali na okrožno sodišče in vsak čas upamo, da pride dovoljenje. Zanimanje je veliko in vsestransko. Ne obetamo si sicer tisočakov od omenjenega društva, a mi smo tudi z malim zadovoljni.

Na delo tedaj vrli može Haložani, vi na desno od Leskovca in vi na levo od nas! Podajmo si v sredini Haloz, t. j. v Leskovcu roke v skupno pomoč! Vsak naj vzame kar največ mogoče deležev, da spravimo vsaj dva tisočaka skupaj! Več kmetov.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Zadnji dan preteklega leta prinesel nam je prijetno pre-

* * *

Pripoveduje se, da je prinesel nekoliko let na to neki pastir nadškofu cvet, kakršnega še doslej nihče ni zapazil, in na katerem je bilo videti vse orodje trpljenja Gospodovega, cvet dosihdob neznan, čudovit in skrivnosten, ki je rastel in majal listke svoje med podrtnimi zidovi porušene cerkve.

Ko so kopali na onem mestu, hoteč izvedeti vzrok onemu čudežu, našli so neki kosti ženske in z njimi vred tudi vse mučeniško orodje, ki je bilo videti na cvetu.

Truplo, če tudi se ni moglo nikdar izvedeti, čegav je, shranjeno je bilo dolgo let potem s posebno častjo v cerkvi sv. Petra, in cvetka, ki je zdaj jako razširjena, imenuje se: roža trpljenja!

Smešničar.

»Veš, draga moja, kamela je taka žival, katera celi teden brez pijače dela,« pripoveduje pijanček svoji zakonski polovici. »To ni nič posebnega, dragi moj,« zavrne ga ona, »jaz poznam kamelo, katera brez dela cel teden pije.«

senečenje. Na Silvestrovo popoldan vršila se je namreč povodom razdelitve blaga med 40 šolskih ubogih otrok prijetna veselica v učilniških prostorih. Gosp. nadučitelj Jožef Mihalič nam je kratko orisal žalostno stanje naše uboge šolske mladine. Ne samo, da navadno trpi pomanjkanje potrebnega živeža, še celo v lahkem poletnem oblačilu mora gaziti v hudi, trdi zimi večkrat čez eno uro daleč v šolo. Zato se je dobrotniku in darovalcu blaga za obleko v prisrčnih besedah zahvalil. Na to še je v kratkih besedah omenil g. učitelj Majcen, da je neimenovani dobrotnik otrok — jaz pa ga vendar imenujem, bil je gosp. A. Lasbaher, trgovec v Seliščih, — prišel k šolskemu vodstvu in prosil, naj se razdeli nekaj blaga za obleke med uboge otroke. Da bi se pa razdelitev vršila z večjo slovesnostjo, se je sklenilo, z njo zvezati šolsko veselico. Kako neumorno in požrtvovalno je za to pripravljaj g. Majcen otroke, pokazal je uspeh. Vsaka točka zanimivega vsporeda se je sprejela od navzočih z burnim ploskanjem. Najbolj je pač ugajala deklamacija osemletnega Gomzija, učenca drugega razreda. Ta je s tako nežnostjo in s takim čutom deklamoval pesmico »Slovenska govorica«, da se ni upal nikdo ganiti. Pač bi želeli, da bi bili navzoči takrat naši nemčurčki in Bračkianci, da bi slišali, kako krasen je naš jezik, katerega oni tako očitno zametujejo.

Po razdelitvi obleke med 40 otrok čakala še nas je najlepša točka: igra »Star vojak in njegova rejenka.« Tukaj se je najbolj pokazal uspeh neumornega in požrtvovalnega dela Majcenovega Z veseljem je ljudstvo gledalo lepo primerno kretanje, poslušalo čisto otroško izgovarjanje. Vsak je bil presenečen ob krasnem proizvajanju, nekateri so bili celo do solz ganjeni, zlasti na koncu prvega dejanja. Dal Bog, da bi se večkrat našli taki dobrotniki naše trpeče dece.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovenjebistriške kmetijske občine! Dne 22. t. m. v ponedeljek ob 9. uri popoldan se vrši volitev kmetijskih občin za okrajni zastop slovenjebistriški. Volilci iz kmečkih občin! V vaših rokah leži sedaj narodna čast našega okraja. Rešite jo ter izvolite može, ki se bodo odločno borili za vaše kmetijske in narodne pravice. Ne udajte se prilizovanju nasprotnikov, ki skrbje le za svoj žep! Volilni može naj prinesejo s seboj izkaznice. Narodni volilci se zbirajo v čitalniških prostorih pri g. Petru Novaku. Pridite vsi, kajti nevarnost je velika!

Nesramen napad. V »Narodu« od torka nek jungovski učitelj na nesramen, nizkoten način napada tovarišice-učiteljice, ki so izstopile iz učiteljskega društva za ptujski okraj, ker se niso hotele jungovcem ukloniti. Če mi le s fineso malo potipamo mokraška rebra jungovcev, tedaj kričijo in vpijejo nad nami, da teptamo ugled učiteljskega stanu. Če pa učitelj napada na podol način učitelja, ali pa celo učiteljico, torej žensko, ki se ne more braniti, takrat učiteljski ugled nič ne trpi! Jungovska logika!

Iz šole. Kot šolski vodja v Rogatec pride g. Alojzij Schechel, dosedaj učitelj v Gornjem gradu. Rogaški nadučitelj Dreflak je imenovan nadzornikom v slovenjegraškem okraju.

Sodnji dan v Mariboru. Dne 15. t. m. so nemški in nemškutarski trgovci v kazini delali črne naklepe zoper konsumna društva. Kolikor smo poučeni, se jim je izmed slovenskih trgovcev pridružil samo Elsbacher iz Laškega trga. Tožil je, da je sedanje stanje trgovcev brez »trošta.« Če je tako govoril Elsbacher, ki lahko išče »trošta« pri svojih mnogoštevilnih tisočakah, kaj pa naj reče kmet, izmed kojih marsikteri nima toliko krajcarjev, kakor Elsbacher tisočakov? Nesrčno je govoril, ko je rekel, da imajo

konzumi neomejeno zavezo. Zatrijeval je, da trgovci ne sesajo ljudstva, ampak le duhovniki so tako hudobni. Vsi navzoči so se muzali pri teh Elsbacherjevih besedah ter občudovali jezikovno spretnost bogatega laškega trgovca. Nas veseli, da ni bilo več slovenskih trgovcev zraven, kar kaže njih treznost in mirnost v presojanju tega kočljivega vprašanja, vsled česar upamo, da se bo cela stvar končno iztekla povoljno za oba dela, za trgovca in konzumente. Kajti najmanj, kar nam slovenski trgovci morajo dovoliti, je to, da se ustanavljajo konzumi v krajih, kjer so trgovci nasprotniki naše vere in zemlje. Se enkrat ponovimo, da nas veseli, da se slovenski trgovci niso udeležili shoda, ki so ga sklicali nemški in nemčurski tovariši in kojega je vodil liberalni duh dr. Tavčarjev in njegovega učenca dr. Mravлага.

Učitelj dr. Tavčar. Kranjski odvetnik dr. Tavčar, kojega velikansko bogastvo je občeznano, se je začel vmešavati v štajerske zadeve. Brezplačno se je razgovarjal z dr. Mravlagom, kako naj udriha po konzumih in mu zatrijeval, da se bodo kranjski liberalci pridružili sklepom nemških in nemčurskih trgovcev. Živel dr. Tavčar, učitelj in somišljenik štajerskih Nemcev in nemškutarjev!

Resnica in dr. Mravlag. Celjski odvetnik dr. Mravlag je v govoru proti konzumom izgovoril več neresnic. Neresnica je, da bi konzume snovali samo duhovniki; neresnica je, da bi duhovniki imeli kak dobiček pri konzumih; neresnica je, da bi bil v Selnici ob Dravi kak konzum, in vsled tega je istotako neresnično, da bi ga ustanovil ondotni kaplan. Tudi očeta Mravлага iz Št. Lenarta moramo popraviti. Neresnica je, da bi bilo pri Sv. Trojici kako konzumno društvo. Zato je tudi neresnica, da bi bil predsednik trojiškega konzuma kaplan, podpredsednik kaplan in tajnik tudi. Ti ljudje več izvejo, kakor je v istini.

Modrost radgonskega župana. Tudi radgonski župan Reitter je bil na shodu proti konzumom. Izrekel pa je na njem tako modre besede, da se jim smeji sedaj celi svet. Povedal je namreč, da je papež izdal neko diecezansko sinodo (škofijski shod). Reitter misli, da se sinode tako izdajajo, kakor njegove barvarije. Reitter je barvar.

Zadruga in konzumna društva. Kako temeljito so bili poučeni dne 15. t. m. v Mariboru zborujoči trgovci o zadružni organizaciji, kaže dejstvo, da so vse zadruga vrgli v koš konzumnih društev. In vendar je znano, da se naše zadruga ne pečajo s prodajo kolonialnega in manufakturnega blaga, ampak skrbijo le za napredek gospodarstva. Pri teh gospodarskih zadrugah res mnogokje sodelujejo duhovniki, a trgovci so potrebovali razlogov, da udrihajo po spodnještajerski duhovščini in zato so vrgli vse gospodarske zadruga v konzumni koš. Tako se dela na nemški strani!

Duhovščina in konzumna društva. Vsako zadrugo na Spod. Štajarskem potisnejo nemški in nemčurski trgovci v konzumni koš, in vsaki konzum obesijo duhovnikom na hrbet. Vendar pri nas ve to tudi vsak otrok, da spodnještajerska duhovščina po svoji ogromni večini nima s konzumi nič opraviti, in to je sreča za trgovce, kajti če bi le z mazincem ganila za konzumna društva, bilo bi jih dandanes več, kakor jih je v resnici. Mi poznamo le 5 konzumov na Spod. Štajarskem in pri večini izmed teh so duhovniki nedolžni. Ljudstvo jih hoče. Nam se le čudno zdi, da naši duhovniki v istini niso bolj zavzeti za konzume, kajti nihče duhovščine tako pogosto in nihče tako grdo ne napada kot ravno spodnještajerski neslovenski trgovci. Le pogledajte v Marburgarce, Petauerce in celjsko vahto! Kako olikano so trgovci tudi na zadnjem shodu govorili o naših duhovnikih! Padale so besede: ein auf niedrigster Stufe stehendes Pfaffenthum (donnernder Beifall), Pfaffen, Ortspfaffen im Priesterkleid hinter der Budel, Pfaffenhände, Strohpuppe der Pfaffenpartei, die Bande von Pfaffen,

die die Nächte in Gast- und Kaffehäusern oder mit Dirnen verludern (sehr richtig!), Leute, vor denen der letzte Dienstbote bereits ausspuckt, Saupfaffen (stürmische Heiterkeit) itd. Vse to se je govorilo na shodu trgovcev dne 15. t. m. v Mariboru. V časnikih, v koje pišejo neslovenski trgovci in jih celo tudi podpirajo, lahko čitamo taka psovanja v vsaki številki. Mi še enkrat ponavljamo, da se čudimo, ker je naša duhovščina v kljub vsem napadom od strani trgovcev tako malo zavzeta za konzume. Saj gotovo tudi trgovci ne pričakujejo, da bi jim naša duhovščina, katero tako pobalinsko napadajo, poljubljala roko!

Ptujski župan Ornik je bil tudi na shodu trgovcev v Mariboru. Kadar naš list kaj piše o kakem ptujskem Nemcu, tedaj je Ornik naenkrat na nogah in vrše se posvetovanja, zborovanja, ugibanja in kujejo se protesti ter pritožbe. Ko so pa trgovci tako hudo napadali našo duhovščino, sedaj je Ornik molčal. No, mi si hočemo to zapomniti!

Mariborski Grubič je predsedoval na shodu nemških in nemškutarskih trgovcev. Nič se ni ganil, ko so se vršili najhujši napadi. Grubič je trgovec v Mariboru in živi le od vernega slovenskega ljudstva. Vzgojil ga je katoliški duhovnik.

Proti veletržcu z moko g. Majdiču v Celju se je začela med Nemci velika agitacija, ker je predsednik zadruga Merkur za železnino. Vsled tega je dolžnost, da naši ljudje po vseh trgovinah zahtevajo Majdičevo moko. Izvenštajarski Slovenci nam v tem boju lahko zdatno pomagajo.

Središče. Dne 11. januarja ob pol 4. uri popoldne nastane iz dosedaj še nedognanega vzroka pri g. A. Vrblu ogenj ter mu upepli gospodarsko poslopje in hiši. Tudi hlev sosedu Franca Horvata postal je žrtev plamena. Naša požarna bramba se je vrlo obnašala. Gorje mu, kateri mora v najhujšem času zime, oropan vsega imetja, iskati si hrane in zavetja pri tujcih.

Iz Središča. Pogorelo je na sv. Štefana dan popoldne Lončaričevo poslopje na Grabah s skoro vsemi pridelki za zimo.

V Savinjo je padel in utonil pretečeni teden v Celji nek 13 leten šolar. Dal si je v družbi drugih otrok opraviti na od narasle Savinje precej pokvarjeni brvi nad kapucinskim mostom ter po neprevidnosti zdrknil v vodo. Naša »izvrstna« mnogokrat pohvaljena mestna policija preteče nevarnosti ni videla.

Iz Št. Jurija o. j. ž. Na sejmov dan dne 2. t. m. se je splazil neznan tat v pekarijo trgovca g. Matija Kavčiča ter med drugim odnesel škrinjico z denarjem. Izpraznjeno škrinjico so našli drugi dan pri kolodvoru.

Ljudska sprememba v Trbovljah. Leta 1899 je bilo v Trbovljah poročenih 105 parov; rojenih otrok je bilo 428, možkega spola 234, ženskega 194. Umrlo jih je 212; možkega spola 113, ženskega 99. Kužne bolezni ni bilo leta 1899, zato je bilo tudi manj mrličev; pri premogokopu so se štirje ponesrečili. Zadavila se je bila 16 letna deklica, Alojzija Eltrin, doma iz fare Sv. Trojice na Kranjskem, katera je bila svojega brata obiskala.

Prusi na Slovenskem. Iz Berolina so dobile s posredovanjem nadučitelja Prülla v Gleisdorfu sledeče šole podporo: Goruži 30 K, Konjice 30 K, Vitanje 30 K, Laško 30 K, Št. Ilj v Slov. gor. 30 K, Sladkagora pri Spilfeldu 30 K, Mahrenberg 30 K, Sevnica 24 K in Slatina 20 K. Tako poročajo »Pädagogische Zeitschrift« št. 1. l. 1900. In naše avstrijske oblasti molčijo k temu. Okrajno glavarstvo v Mariboru, kaj si storilo v tem oziru? Politična ekspozitura gosp. Zoffa v Konjicah, zakaj molčiš? Avstrijska deca dobivajo pruski denar! Na ta način bo se pri šolski mladini visoko razvil domoljubni avstrijski čut, tako da je nas strah. Ali cesarskih kraljevskih avstrijskih oblasti nič ni strah?

Volitve v cenilno komisijo. Somišljenike pozivljamo, da se dne 20. jan. t. l.

polnoštevilno udeležijo volitve v cenilno komisijo iz III. razreda. Naši kandidati so kot ud g. Franc Dolenc, trgovec v Mariboru in kot njegov namestnik Leo A. Brože, faktor tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Volitev je na rotovžu. Vsakdo pa lahko voli tudi po pošti, a mora dne 20. t. m. pred deveto uro že oddati glasovnice in certifikat. Somišljeniki, pridite vsi! — Za okraj Maribor nismo mogli izdati seznama kandidatov, ker se nam niso vposlala imena, mi sami pa ne vemo, v kateri razred spadajo naši somišljeniki v okraju. Taka nebrižnost v okraju je vse graje vredna!

Železnica Sv. Jurij ob juž. žel. — hrvaška meja. Železniško ministerstvo je dovolilo, da se zgradi železnica Sv. Jurij ob južni železnici čez Hlatino do hrvaške meje.

V Konjicah vzbuja velikansko zanimanje zadeva ondi občeznane psa Tirasa, kojega lastnik je slučajno Slovenec. Bil je po pomoti na smrt obsojen. Vendar predno se je kazni izvršila, spoznali so pomoto ter Tirasa oprostili. Tiras pa je globoko užaljen zapustil Konjice ter odšel — Bog ve kam.

Iz Selnice ob Dravi nas prosi ondotni gospod poštar, da razjasnimo zadnji dopis iz Selnice, v kolikor se tiče njega. Pisma se iznašajo samo po določenem okraju, kojega ni določil gospod poštar, ampak višja oblast. Iz prijaznosti pa naznanja gospod poštar tudi v prodajalnici strankam, ako jih čaka kako pismo.

Umetne orglje, koje izdeluje narodnjak g. Ant. Turk v Celji za cerkveno glasbeno šolo, bodo celo moderno izdelane, zato opozarjamo oziroma vabimo vse prijatelje domače umetnosti, da si ta muzikalični stroj v teku enega mesca ogledajo, kajti vidijo se sedaj vsi notranji deli n. pr. sapnikovi stožki in hrana, s katero je izvedeni mojster nasitil lesene piščali, tako, da jim ne more nobena vlažnost škodovati. O natančnosti imenovane godala z dvojnimi manualom, s sedmimi spremeni, francoskim mehom, s pnevmatično izpeljavo se bode poročalo ob drugi priliki. Za prispevke se še vedno ponižno priporočamo.

Javno vprašanje. Zadnja številka našega lista v preteklem letu je bila zaplenjena po § 302, ker smo podrezali nemške uradnike. Ali je bila tudi včerajšnja Marburgerca zaplenjena, v koji se je v poročilu o shodu trgovcev tako srdito napadal duhovski stan? Prosimo odgovora!

Nemška omika. Naš Narodni dom so oblili mariborski nemški mladeniči pretekle dni s črnilom in rdečilom. Seveda zaradi tega še vedno stoji Narodni dom in še je vedno najkrasnejše in najbolj impozantno poslopje nemškega (?) Maribora! Nemška mladež mariborska pa se s takimi čini globoko ponižuje ter povzročuje, da se mnenje o nemški omiki pri slovenskem narodu naglo izgublja. Nam je to vsejedno! S takim dejanjem nam pomagajo Nemci buditi zaspano slovensko zavest. To pa nam ni vsejedno!

Okrajni zastop v Gornji Radgoni je zvišal plačo načelniku Bračku na 800 K. Le tako naprej! Zakaj pa zastop ne skrbi rajši, da bi se kmalu končala ona pravda za svoto 20.000 gld., kajti sicer bodo stroški zrastli na ogromno visočino.

V Zrečah pred občinskimi volitvami že dolgo ni bilo tako živo, kakor letos. To gibanje za dobro reč je hvalevredno. Nam se je zadnjič pisalo, da se nekateri občani spodtikajo nad tem, ker na črnej tabli v razpisilu za občinsko volitev dne 25. januarja niso določene ure za posamezne razrede. Danes naj pristavimo, da je sedanje razpisilo popolnoma postavno. Postava namreč ne dovoljuje določevati časa drugače, kakor samo za začetek volitve, t. j. v Zrečah ob 9. uri predpoldne. Gospodari! Na volišče pridite vsi! Glasujte vsi za odkritosrčne prijatelje slovenskega ljudstva! Ne bojmo se ne mraza, ne snega, ne dežja. Odložimo za nekoliko uric domače opravke ter se vestno poslužimo volitvene pravice in državljanske dolžnosti.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Naglost ni dobra — mislijo si poštni uradniki južne železnice na progi Pragersko-Čakovec in zato pošiljajo stvari, namenjene iz Moškanjec k Sv. Križu na Murskem polju, ki bi po navadnem človeškem spoznanju morale iti čez Ormož in Ljutomer — na Ogersko, tako da je pošiljatev, ki je bila oddana v Moškanjcih 3. prosinca, prispela srečno k Sv. Križu 10. prosinca. Je-li bila hudobnost, nevednost ali nemarnost, se ne ve; vsekako pa bi južni železnici toplo priporočali, da bi osrečevala z magyarskimi uradniki blaženo Magyarsko.

Iz Šoštanja. Narodna zavest nekaterih občinskih zastopnikov slovenskega trga Šoštanj je tolika, da so zadnjič v okrajni odbor mesto predloženih narodnih kandidatov izbrali si med drugimi tudi predobro znanega nam narodnega nasprotnika Haukeja, kateremu je črno-žolto-rudeče najpriljubljenejša trobojnica. Daleč smo prišli, in ne čudimo se, če se po Šoštanju govori, da nemškutarji napredujejo, kajti v svoji lastni hiši nasprotnika imeti je hujše kakor mnogobrojnega sovražnika nasproti. Može treznega mišljenja pozabili so, da mora vsakemu Slovincu narodna zavest biti najblagejša svetinja, in zato jih le obžalujemo!

Cerkvena glasba. Skladatelj gsp. Val. Stolzer je ravnokar dovršil »Svete pesmi za postni in velikonočni čas,« koja zbirka obsega 10 postnih in 13 velikonočnih cerkvenopotrjenih pesmi s 24 napevi. Ker je tisk skladbe plačati naprej, naj naročniki blagovolijo poslati za komad 2 K 10 v. gospodu V. Stolzerju v Gradec, Herrgottswiesgasse 24.

Posl. Zičkar za vinogradnike. Posl. Zičkar in tovariši so stavili ta-le predlog glede spremembe zakona z dne 28. marca 1892 št. 61: Trtna uš provzroča v spodnještajarskih vinogradih vedno večje opustošenje. Tudi nahajamo n. pr. v Halozah polit. okraj Ptuj, cele občine, ki se morajo preživiti skoro izključno le od dohodkov vinogradništva, sedaj so pa izročene največji bedi. Ker so skoro vsi ondotni vinogradniki obremenjeni z dolgovi, je povsem izključeno, da bi z lastnimi sredstvi mogli obnoviti opustošene vinograde. Z zakonom z dne 28. marca 1892 št. 61 je sicer poskrbljeno, da dežela in država z dovolitvijo brezobrestnih posojil skupno pomagata vinogradnikom obnoviti njih po trtni uši opustošene vinograde, toda ker je po tem zakonu država vezana na deželo in država postavno ne more dovoljevati večjih posojil, kakor dežela; ker so za obnovev takih vinogradov potrebne izredno visoke svote; ker nadalje skoro nobena dežela ob razmeroma majhnih dohodkih v to svrhu ne more dovoljevati znatnejih zneskov; ker se končno s takim postopanjem obnovev vinogradov zavleče v nepregledno daljavo, bedno prebivalstvo pa je vedno navezano na izredno podporo od strani države, ako se ne odloči raje za izselitev, je nagla in izdatna pomoč neobhodno potrebna.

To se pa le s tem omogoči, ako se zakon z dne 28. marca 1892 tako spremeni, da je sicer država praviloma vezana na visokost deželnega prinosa, v posebnih ozira vrednih slučajih pa je tudi neodvisno od dežele opravičena dovoljevati taka brezobrestna posojila. Z ozirom na to stavijo podpisani naslednji predlog: Visoka zbornica skleni: Odobri se nastopni zakonski načrt:

«Peti odstavek § 1. čl. II. zakona z dne 28. marca 1892, št. 61, se razveljavi in naj se v bodoče glasi: Dovoljevanje takih predjemov je praviloma odvisno od tega, da prosilec dobi enako podporo iz dež. sredstev. Izjemoma more pa poljedelski minister potrebnim prosilcem, ki od dežele niso dobili nikake podpore, dovoljevati jih iz državnih sredstev.»

Duhovniške vesti. Dekan v Vidnu, Henrik Verkarje, je dobil nadžupnijo v Vuzenici, koja zasede dne 1. febr. — Na župnijo v Dobju je bil vmeščen dne 10. jan. ondotni provizor, Jernej Vurkelc. Župnik v Dolu, Anton Fišer, dobil je župnijo Mozirje.

Iz drugih krajev.

Zveza slovenskih in istrsko hrvatskih županov je potrjena. Župani, podžupani in občinski svetovalci, ki mislijo pristopiti, javijo naj svoj pristop ljubljanskemu županu g. J. Hribarju.

„Naša straža“ je zborovala dne 14. t. m. v Trstu. Na zborovanju se je izražala želja, da tudi kranjska liberalna stranka začne podpirati to velevažno društvo.

Novo ministerstvo. Skoro gotovo bo novo ministerstvo tako-le sestavljeno: plem. Körber (nemški liberalci) predsedstvo in notranje stvari, Speus-Bonden (nemški liberalci) pravosodje, Böhm-Bawerk (nemški liberalci) finančni minister, dr. v. Hartel (nemški liberalci) naučni minister, Giovanelli (nemški konservativci) poljedelstvo, Call (nemški konservativci) trgovski minister, Wittek (nemški liberalci) železnice, Welsersheimb domobranstvo, Pientak minister za Poljsko, dr. Rezek minister za Česko. Dr. Pientak je bil doslej podpredsednik državne zbornice. Njegovo mesto bodo prepustili sedaj nemškemu nacionalcu iz Češkega Pradetu. Novo ministerstvo ima na sebi nemško-liberalni značaj in s tem je za Slovence dovolj povedano. V ministerstvu ni moza, ki bi poznal jugoslovanske razmere in potrebe.

Čudežno ozdravljenje v Lurdu. Med bolniki, ki so vlani prišli v prvi polovici meseca majnika z alzaškimi romarji v Lurd, je bil tudi neki cerkovnik po imenu Josip Weibel, iz Scherlenheima v Alzaciji. Že pred 7. leti, ko je še bil vojak, je izgubil popolnoma svoj glas. Radi tega je bil odpuščen iz službe in je zato dobival na mesec 30 mark pokojnine. Župnik njegove občine ga je vsprejel za cerkovnika pri svoji cerkvi. Vsako leto je moral iti pred vojaškega zdravnika, da ga pregleda, če sme še dobivati pokojnino. Slednjič je zdravnik izjavil, da se mu ne bo nikdar več povrnil glas. Weibel je bil zelo žalosten, odloči se, da pojde v Lurd. Meseca majnika je šel v Lurd. Precej po prvem izmivanju je čutil, da mu je nekoliko bolje, dasi še ni mogel govoriti. Vendar je upal, da popolnoma ozdravi; preje noče zapustiti Lurda. Stanje njegovo je bilo vedno enako, Alzacjanje so se že odpravljali na pot, a pred odhodom hočejo še enkrat pozdraviti presveto Devico v procesiji. Weibel se njim pridruži, dasi mu ni bilo mogoče z drugimi vred peti. Toda kaj se pripeti? Vsi, ki so bili blizu, se obrnejo k njemu in se čudijo. Weibel je pel kakor drugi božjepotniki. Prve njegove besede po preteku 7 let so bile pozdrav mogočni Devici.

Društvene zadeve.

Pevsko in bralno društvo „Maribor“ ima v svojih društvenih prostorih v nedeljo 21. t. m. drugi večer za predavanje. Začetek ob 8 uri zvečer. — Igra »Revček Andrejček« pa se ne bo igrala 2. februarja, ampak v nedeljo dne 4. februarja zvečer ob polu osmi uri, po predstavi bo ples, pri katerem bo svirala narodna godba iz Št. Andraža.

Bralno društvo v Kostivnici izvolilo je na svojem letošnjem občnem zboru sledeči odbor: A. Keček, predsednik, Ivan Šerbák, podpredsednik, Alojz But, tajnik, J. Tadin, blagajnik, M. Tadin in F. But, knjižničarja, Blaž Ros, Miha Ogrizek in Fran Drogenik, odborniki.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi priredi dne 24. januarja 1900, ob 10. uri dopoldne v gostilniških prostorih J. Straška svoj občni zbor, na katerem bo govoril gosp. Ivan Kač iz Žalca.

Kmečko bralno društvo v Jarenini ima v nedeljo dne 20. januarja po večernicah v Čitalnici svoj letni občni zbor s sledečim vspeedom: 1. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja o društvenem delovanju l. 1899. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni predlogi. 4. Šaljiv srečolov z mnogimi dobitki. Udje in prijatelji društva, pridite vsi!

Bralno društvo v Gomilski je zborovalo 7. jan. v šolskem poslopju. Vpisalo se je veliko novih udov, ki so se razdelili v 5

oddelkov, kar omogočuje, da vsaki ud dobi na svoj dom časnike, da se tudi mladina s čitanjem izobraža. Pri tej priložnosti se je ustanovilo tudi cerkveno podporno društvo, ker se bo morala naša farna cerkev razširiti. — Županov stolček se je preselil zopet na staro mesto; upamo da se s tem vrnejo tudi občinske doklade na staro višino 33%. Sedaj imamo 60%.

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. priredi v nedeljo 21. t. m. v šoli občni zbor z običajnim vspeedom in petjem domačega mešanega in moškega zbora. Potem prosta zabava pri T. Tošu. Odbor.

Bralno društvo na Cvenu ima v nedeljo 21. t. m. v šoli svoje letno zborovanje, z običajnim vspeedom. Začetek ob 3. uri. K obilni udeležbi in pristopu vabi odbor.

Za šolo na Muti so nabrali gostje č. g. župnika v Slivnici pri Mariboru 15 kron.

Strelesko društvo v Veržeji priredi na 21. januarja v gostilni Marije Gajser plesni venček. Začetek ob 6. uri zvečer. Godba domača. Vstopnina za osebo 40 v.

Malonedeljsko bralno društvo bode imelo svoj letni občni zbor z običajnim vspeedom v nedeljo dne 28. januarja t. l. v šoli. Zborovanje se začne ob treh popoldne. Če bi bila tistikrat udeležitev društvenikov premajhna, zboruje društvo isti dan ob štirih popoldne ravno tam ter sklepa brez ozira na število društvenikov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo „Mir“ pri Veliki nedelji priredi v nedeljo dne 28. t. m. v gostilni gosp. J. Goričana veselico z zanimivim vspeedom. Začetek ob polu sedmih zvečer. Uljudno vabi odbor.

Iz Središča. Pri zadnjem občnem zboru bralnega društva »Edinost« v Središču izvoljen je bil predsednikom veleč. g. M. Šinko, odbornikom pa Jakob Klemenčič, Josip Šinko, Jurij Polanec, Franc Mlinarič, Srečko Dogša in Rudolf Kolbesen.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem je imelo dne 14. t. m. svoj občni zbor in volitev novega odbora, ki se je obnesel v kljub neugodnemu vremenu prav dostojno.

Šaleška čitalnica v Šoštanju ima v nedeljo dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne v hotelu »Avstrija« izvanredni občni zbor z naslednjim vspeedom: 1. Volitev dveh odbornikov. 2. Predruženje pravil. 3. Razni nasveti.

Bralno društvo iz Kapele je priredilo dne 7. t. m. slavni »Slomšekove večer«, potem le vspeodu: Petje Slomškovih pesmi »Pri zibelci« pod vodstvom vrlega, nadarjenega pevovodja Janko-ta Čirič-a. Sledil je srčni pozdrav podpredsednika, veleposestnika J. Zemljič-a, ter jako zanimiv slavnostni govor jurista g. J. Kolar-ja, v katerem nam popiše dičnega, slavljenega pisatelja in škofa Slomškega. Igrri »Ultra« in »Svoji k svojim« vršita se v občno zadovoljnost od domačih diletantov, t. j. od zelo sposobnih kmečkih fantov in deklet. Jako zabavna je bila tombola, na kar se je veselo društvo prosto zabavalo. Petje je sledilo vsaki točki in sicer s tako preciznostjo, da se je čuditi. Čast vsem, ki so poskrbeli za dober prospeh veselice.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Gornjigrad K 34-46, Sv. Ilj v Slov. goricah K 41, Vransko K 26, Središče K 24-30, Kapela pri Brežicah K 6-20, Planina K 14-20, Fram K 10, Sv. Lovrenc v Pušavi K 8, Sv. Ilj pri Gradiču K 22-80, Olimje K 12-64, Svetinje K 19-92, Sv. Venčesl K 16, Sv. Miklavž pri Slov. gradu K 6-40, Sv. Peter pri Radgoni K 2, Sv. Jakob v Galiciji K 40, Brežice K 60, Sv. Peter pod sv. Gorami K. 23, Sv. Ropert v Slov. gor. K 46-18, Kapela pri Radgoni K 42, Gotovlje K 8-60.

Mariborska možka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je nabrala tekom leta 1899. sledeče doneske ter jih odposlala v Ljubljano glavnemu vodstvu. Darovali so: gg. dr. Glančnik 20 K, Herg, Kavčič, dr. Križanič, dr. Medved in Simonič po 4 K, Ba-hovec, Bele, Benkovič, Berdajs, dr. Bezjak,

Narodna čitalnica je znanovalec, ki je najprej v Ljubljani, nato v Mariboru, nato v Slovenjki, nato v Zagrebu, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleksandriji, nato v Sofiji, nato v Beogradu, nato v Moskvi, nato v Petrogradu, nato v Londonu, nato v Parizu, nato v Berlinu, nato v Frankfurtu, nato v Hamburgu, nato v Amsterdamu, nato v Antverpen, nato v Bruslju, nato v Lizboni, nato v Madridu, nato v Valenciji, nato v Sevilji, nato v Gibraltaru, nato v Tangeru, nato v Alžiru, nato v Tunisu, nato v Tripolju, nato v Beirutu, nato v Damasku, nato v Bagdadu, nato v Kairu, nato v Aleks

Brabenec, Cerjak, A. Čížek, Divjak, Dolenc, dr. Dominkuš, dr. Firbas, Fistravec, dr. Glaser, Haubenreich, Holuša, dr. Hrašovec, Hribovšek, Hudovernik, Jerovšek, Knež, Koprivnik, Korošec, Košan, Košenina, Koželj, pl. Lehmann, Lešnik, G. Majcen, J. Majcen, Majciger, Marin, Bl. Matek, dr. M. Matek, Miklosich, Milavec, Müller, Mih. Nerat, dr. Pajek, Pavlič, Peče, dr. Peitler, Perko, dr. Pipuš, Pokorn, dr. Radaj, Rakovec, Rapoc, Rotner, Schiffrer, Schreiner, Straka, Sver, Štefan, Štraki, Tajek, Tratnik, Vavroh, Verstovšek, dr. Voušek, Vreže in Zidanšek po 2 K, Hamersak, Hren in neka vesela družba po 1 K, volitev pokojnega prof. Muršec-a 20 K, pri kresu na sv. Urbanu nabrali «Vandroveci» 12 K, nabiralnik na kegljišču «Narodnega doma K 16-14, nabiralnik na stolpu «Narodnega doma» K 9.86, razglednice «Narodni dom» 31 K. — Vsega skupaj 256 K.

Sv. Barbara v Haložah. Bralno društvo «Naprej» imelo je 6. dne januarja svoj prvi občni zbor. Po 3. uri popoldne zbrali smo se v društveni sobi. Domači nadučitelj gosp. Anton Ogorelec pozdravil je navzoče, ter nas navduševal s krepko besedo, da vztrajamo, da delujemo složno, kajti v »slogi je moč.« Njegove besede niso bile brez uspeha. Vpisalo se je lepo število udov; za tem volil se je novi odbor. Voljeni so sledeči: Hvalec Anton, predsednik. Štumberger Jožef, namestnik. Anton Ogorelec, tajnik. Alojzija Freuensfeld, blagajničarka. Vinko Šerona, knjižničar. Korenjak Martin ml., Reicher Ant., Bratušek Jurij, Arnečič Jožef, odborniki. — Volitvi sledila je tombola s prosto zabavo, katero so posebno oživljali pevci od Svete Marjete.

Gospodarske stvari.

Gospodarska organizacija na Slovenskem.

I. Ali je mogoča in potrebna.

Na to odgovarja celi slovenski svet enoglasno in krepko: da! Po mojih mislih imelo je vse rodoljubno dosedanje naše delo preveč idealno podlago. Peli smo mnogo, govorili še več, jokali se iz navdušenja za sveto slovensko stvar po naših shodih; a če smo kaj potrebovali, posebno denarja, šli smo k sosedu na posodo jemati, če smo ga imeli, nesli smo ga, in nekateri ga še sedaj nosijo k sosedu hranjevat. Nasprotni sosed je vsled tega sprevidel, da nismo nevarni in nas je preziral.

Zberite toraj najpoprej denarno slovensko moč! Slehernega našega bogatina premoženje, zadnji krajcar naših udov pride naj v slovenske zavode; spoznali bomo tedaj našo moč in se čudili, kako krepki smo.

II. Ali je naš narod že pripravljen zato?

Da, trikratni da! «Slov. Gospodar» štev. 50 lanskega leta je o konzumnih društvih tako jasno in pravilno izrekel svoje mnenje, da bi ne mogel bolje. Želel je pa, da bi se stvar še nadalje razpravljala od sotrudnikov, pa se jih je malo oglasilo, ker se res ne da veliko več pripomniti. Tam piše pod 2. točko, ki govori za snovanje konzumnih društev: «Ljudje se pri konzumnih društvih trgovinsko izobražujejo!» — Tako je prav! V naslednji številki pa gospod Kač ugovarja, da je vendar ljudstvo še premalo zmožno za gospodarsko organizacijo! — Čemu tako boječ biti? — Gospod ravnatelj Lapajne pa je pri lanskem letnem občnem zboru «zveze slovenskih posojilnic» naravnoč trdil: da so vodje takih zavodov na Slovenskem gospodarsko in razumstveno («volkswirtschaftlich und intellectuall», Südost. Post. Nr. 96 1899) premalo izobraženi! Ta ugovor slišal sem tudi iz ust drugih posebno starejih gospodov,

«ki so za narod že se žrtvovali,
ko drugi so v naročju megl spali...»
(J. K. Turkuš).

Prosim, gospoda, naj ta ugovor proti narodni organizaciji tam, kjer se govori o slovenskem ljudstvu, enkrat za vselej umolkne! Tudi «Slov. Gosp.» naj ga mirne duše izmed svojih ugovorov izbriše! Mar res verjamete, da osemletno pohajanje v šole ni v vsaki fari izgojilo vsaj enega brihtnega mladeniča, ki je zmožen priprostega knjigovodstva, kakor ga imajo Reiffeisenovke, če se mu poda potreben navod, ter še ima vsako leto enkrat vestnega revizorja ob strani?!

Ni, ni se motil Koseski:

«Vse doseže, kar mu drago,

— — — — —
vse doseže sosed moj!»

Mnogi izmed nas, ki nastopamo sedaj na shodih in v časnikih kot strokovnjaki narodne organizacije, še pred malo leti nismo imeli niti pojma o teh naših zmožnostih. Sprva naj pač na deželi duhovniki in učitelji pomagajo, čez nekoliko let bomo pa imeli kmečkih strokovnjakov, gospodarsko, kupčijsko in intelektualno (razumno) izobraženih dovolj. Poglejte tje na Gorenje Štajersko, kako tam pri Raiffeisenovkah, katerih je sedaj 225, delujejo zraven duhovnikov in učiteljev kot knjigovodje v veliki večini kmetje, da celo mežnarji in — dimnikarji! In slovenski fant bi ne bil tega zmožen?!

A začeti je treba! Resnih naporov in požrtvovalnosti je treba! Pred vsem je pa treba, da se ravnaajo vsi po

III. določenem načrtu.

Govoril sem o tem že na shodu zaupnih mož v Mariboru dne 14. septembra 1899, ali moje besede bile so več — kakor glas vpijočega v puščavi. Saj se je pa od tistih dob tudi marsikaj ustanovilo, ki je bil le prazen udarec v vodo. Predlagal sem tam resolucijo, ki je sijajno propadla:

«Za vsako farno naj se ustanovi vsaj ena Raiffeisenova posojilnica. Za vloge nam ni treba imeti skrbi. S primerno agitacijo se bode dalo doseči, da bo prišel ves slovenski denar vun iz tujih in v domače zavode. Zraven tega je slovenska zemlja rodovitna, slovenske roke so delavne, a znoj in žulji slovenski naj se spremenjajo v cekine, ki naj se varno hranijo, varno izposojujejo, — v blaginjo domovine!»

Ko se je taka domača posojilnica dovolj okrepila, tedaj še le naj se misli na ustanovitev gospodarskih in konzumnih društev, na trgovinska, obrtna in tovarniška domača podjetja. Vse te lepe reči morajo nekje svojo zaslombo imeti. Samo s svojimi malimi deleži, milijonarji nismo! — bodo le životarile. Njih najkrepkeja zaslomba je pa «conto corrente» pri domačem denarnem zavodu. Najbolje je, če so vse te naprave veje velikega debela (posojilnice). Posojilnica je središče, one so spremljevalke, pomagalka. Posojilnica naj bi bila bogata krušna mati, ona društva krepki njeni rejenčiči!

Kjer že tedaj imajo krepko posojilnico, lotijo se lahko naprednih gospodarskih ustanov, drugod pa je nevarno. Umevno pa je, da se ne sme nič prenašati.

Vsem, kateri toraj nameravajo ustanoviti Raiffeisenovko, nasvetujem, da se §. o namenu društva spopolni tako-le:

«Zadruga se peča s sledečim: 1. Sprejema denarne vloge in jih obrestuje (Hranilnica). 2. Daje posojila udom z malim dobičkom v prosep gospodarskega napredka (Posojilnica). 3. Kupuje na veliko in skupno za svoje ude vse gospodarske in domače potrebščine, umetna gnojila, semena, vino, kolonijalno blago itd., ter jih oddaja na malo pojedincem zadržnikom (gospodarski in konzumni oddelek). 4. Prodaja skupno vse gospodarske pridelke, kakor tudi izdelke hišne in domače obrti (sirarski, viničarski, vrtnarski in govedorejski oddelek). 5. Ustanovi posebni oddelek za zavarovanje živine, zavarovanja proti toči, požaru, nezgodam, itd. (zavarovalnica). 6. Nakupi in vzdržuje stroje, orodja in druge gospodarske potrebščine na skupni račun, ter je prepušča v porabo udom za

primerno plačilo ali zastonj (Društveno skladišče). 7. Zbira tako imenovani rezervni zaklad, ki se sme porabiti le za mogočo zgubo v društvenem poslovanju. 8. Zbira dobrodelni zaklad, katerega obresti se vsako leto porabijo v dobrodelne namene, najprej v pomoč društvnikom, pa tudi domačim šolam, društvom, občinam in cerkvam. 9. Skrbi za gospodarski pouk svojih udov s tem, da se vršijo predavanja strokovnjakov, da sklicuje ude, ki drug drugemu poročajo o svojih gospodarskih naprednih poskusih, kupuje in izdaja brošure in liste (Društvena čitalnica); ter sklepa in pošilja gospodarstvu koristne peticije na oblasti. 10. Brani propad kmetijstva s tem, da kupuje posestva v svoji okolici, ki bi sicer gotovo propadla v kvar celi okolici, ter je zopet prodaja skupno ali razkosa za primerno ceno.»

Že obstoječe posojilnice naj dopolnijo svoja pravila približno na omenjeni način. Mnogo truda in stroškov bodo prihranile potomcem in imele bodo določeno pot. Prej ali slej morajo se uresničiti, če ravno ne vsi v vsakem kraju, imenovani cilji, če hočemo, da bode popolna naša gospodarska organizacija.

Nadalje bode treba misliti za slovenske pokrajine Štajarsko, Kranjsko, Koroško in Primorje in sicer za vsako posebej, na «deželne zveze gospodarskih zadrug», ki bodo imele pravico, nastavljeni revizorje itd. Nazadnje, a ne prepozno, treba bode ustanoviti skupno: slovenski denarni zavod, kam bo se stekal denar od tam, kjer ga je preobilo, in odtekal tje, kjer ga pomanjkuje. V zvezi s tem denarnim zavodom skupni vseslovenski direktorij, izvoljen od vseh četvero deželnih zvez, je potem le še vprašanje časa.

Ko so nekaj ustanovili banko «Slovenijo», hodili so ravno nasprotno tu zaznamovano pot.

Zategadelj bila je pa ta «banka» tudi poslopje sicer z zlato streho, a brez podstav, ki se je moralo zrušiti in oškodovala je Slovenstvo tako, da nekatere še dandanes od tega — kosti bolijo.

Slovenska narodna organizacija pa naj hodi po varni poti od stopinje do stopinje navzgor in naj trdno zida hram svoje slave! Naglica se ve ni dobra. Najpočasniši, ki dobro pozna svoj cilj, pride hitreje naprej, kakor tisti, ki vedno teka, pa ne ve kam. Mi vemo!

IV. Kaj pa naše obstoječe okrajne posojilnice?

O nič strahu! Za te imamo prav važno nalogo! Če Vas mi mali Raiffeisenovci od spodaj tiščimo, pa se razkoračite in potisnite više! Mi se pečamo z osebnim kreditom v malem okrožji in v zneskih k večem do 2000 K, Vi pa prevzamite hipotekarnega v celi naši deželi. Na to bo treba resno misliti, sicer narodna naša organizacija ni popolna. Govoriti dalje ne smem!

Predlagal sem tedaj na shodu zaupnih mož lanske leto v Mariboru drugo to resolucijo:

«V vsakem okraju, kjer je zemljiška knjiga, naj se ustanovi, kjer je še ni, slovenska okrajna posojilnica z neomejenim delokrogom. Te okrajne posojilnice baviyo naj se v prvi vrsti s hipotekarnim kreditom, v posebnem njenem oddelku naj se na osebni kredit posojuje le obrtnikom in trgovcem-tržanom. Na primerni način naj se skrbi, da se vloži ves denar, ki ga imajo slovenski tržani in mestjani, v te okrajne posojilnice. Prepisovanje vknjižb, posebno 1. in 2. stopinje, naj bo za stranke mogoče ceno, ali da celo na stroške posojilnice.»

Kakor s prvo, sem onokrat tudi z drugo to resolucijo sijajno propadel. Ni še bil prišel njeni čas! A priti mora in prišel bo!

F. S. Šegula.

Listnica uredništva. G. F. Belina: Če bo prostor dopuščal. Rodoljubni pozdrav! — G. kozjanski dopisnik: Prvi dopis pride, drugi, če bo prostor. Hvala! Pozdrav! G. dopisniku iz Sv. Treh kraljev pri Ješlcu: To spada pred cerkvenega predstojnika, ne pred nas. Listnica upravnštva. Da, številke so bile popolnoma pravilno tiskane. Ali je terno? Mnogo sreče!

Stomšekove „PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: »Vaje cerkvene zgovornosti« str. 1—150. — Potem I. del »Pridige ob nedeljah« (50) str. 51—248; II. del »Pridige ob zapovedanih praznikih« (20) str. 251—306; III. del »Pridige ob cerkvenih godovih« (12) str. 309—348; IV. del »Pridige ob godovih svetnikov sploh« (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v »tiskarni sv. Cirila v Mariboru« pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podbarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

50

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Na prodaj

novozidana hiša z lepim vrtom, 4 stanovanja po 1 soba in kuhinja v Novivesi pri Mariboru. Vpraša se pri J. Spes, št. 147 v Novivesi. 4-4

Kdor hoče 400 mark⁴⁶

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 51

Na prodaj

Proda se posestvo na Mestnem vrhu št. 12 pri Ptui. Ono obstoji iz zidane hiše (2 sobi, 2 kleti, shramba) in iz hlevov za živad in za svinje. Posestvo meri 7 oralov in obstoji iz lepega sadonosnika, njiv, loga in male gorice, kar se vse skupaj drži. Plačilni pogoji ugodni. Natančneje se poizve pri Ivanu Vrabl, posestnik na Mestnem vrhu 12 pri Ptui. 2-2

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Dopisnice razglednice (Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Svoji k svojim!

Vošcar in medicar

priporoča velečastiti duhovščini ter slav. občinstvu sveče po najnižji ceni iz pristnega čebelnega voska, kakor tudi raznovrstne zvitke sveč za božična drevesca, za svečnico itd. Priporoča nadalje svoje raznovrstne okusne izdelke, medeno pecivo, mnogovrstne tržne izdelke ter daja prodajalcem zdatni popust. Za čebelarje se dobiva med (strd), pristni izvrstni ter garantirani pitaneč. Kupuje vsak čas med v satovju, kakor tudi rumeni vosek po mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Lovro Pokorn, Celje

Gledališka ulica 3.

2-2

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči narumni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandt, Maribor, Gosposke ulice.** 47-50

Na prodaj.

Novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj ali pa se tudi zamenja za kako posestvo na deželi. Hiša nese 450 gl. letno. Naslov: **Marija Kicker**, Kärntnerstrasse 67, Maribor.

Zakaj v Ameriko

ko si doma lahko denarja zasluži, kdor zna pisati in brati in mu je resna volja truditi se. Vprašanja v tej zadevi pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom »Ne v Ameriko!« poste restante v Ljubljano. 2

Vrl Slovenec,

kateremu je mogoče v Mariboru na odličnem prostoru postaviti si primerno prodajalnico, naj se oglasi pri meni, da mu prodam pod ugodno pogodbo različnih voščenih sveč, voska itd. iz svoje lastne zaloge voska in medu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

A. Aubl.

Služba cerkovnika

in organista v Pamečah razpisana je do 1. marca 1900. Prošniki, zmožni kakega rokodelstva imajo prednost.

Na prodaj!

Podpisani ima na prodaj tisuč trsov riparije portalis z edne do štirimi rozgami na zeleno cepjenih, tudi tisuč enakih vlačenk z eno ali dvema rozgama. Vsaka rozga velja 20 h. Nadalje tisuč zmešanih sort; šipon, beli ranfol, belina, bela in črna kapčevina, hosjek, volovina, rislink in burgundec, rozga po 16 h., k vsaki stotini pridenem deset rozg brezplačno, tudi ima lepa 3—4 letna z najboljšimi sortami pocepljena drevesa po 25 do 40 h komad. Naročila prosi do konca svečana.

Anton Horvat,
v Juršincih pri Ptuj.

Mlin

na frajhamski vodi je na prodaj ali se pa da v najem. Mlin je v dobrem stanu, na tri tečaje. Cena se izve pri g. J. Pišek, posestniku na Spodnji Polskavi. 1-3

Kmetski upravitelj

(ekonom)

samski, 29 let star, vešč najnovejšega umnega gospodarstva, ter z najboljšimi spričevali želi službo premeniti s 1. februarjem ali tudi pozneje. — Naslov pove uredništvo tega lista 1-2

Cerkovnik in orglar

samskega stanu, če mogoče cecilianec, se takoj sprejme v Trbnjah pošta Vuzenica. Prošnje in spričevala na cerkveno predstojništvo v Trbnjah. 1-3

Služba organista

1-2 in mežnarja
se odda na Polenšaku. — Kdor je voljan, naj pride do pusta sem, da ga vidimo.

Anton Pučko,
župnik.

Na prodaj

vinograda 4 orali, zraven hiša, klet s stiskalnico za grozdje in gozda 10 oralov. Skupaj cenjeno 2800 K. Kje, pove uprav. lista.

Gospodarstvo

z lepimi, zidanimi poslopji, gostilno, trgovino in 14 orali posestva obstoječega iz njiv, travnikov in gozda; poleg farne cerkve, pol ure hoda od Slov. Gradca je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Več se izve pri g. Janezu Dobnik v Šmartnem pri Slov. Gradcu.

Na prodaj

Prostovoljno se proda okoli 40 oral zemljišča, 8 oral gorice s hramom in veliko prešo, 4 orale sadonosnika, 27 oral gozda. Okraj Ptuj, občina Dolenja, Vrh. Prodaja se vrši 22. januarja na Ptuj v pisarni gospoda inženirja. Cena orala 100 gld. — Jožef Weiss, pri Sv. Marjeti na dravskem polju št. 16, p. Rače na juž. žel.

Razglas.

Tem potom naznanja c. kr. okrajna sodnija v Sv. Lenart v Slov. gor., da se bo po želji dedičev zapuščine Marije Ribič v Št. Lenartu vršil prostovoljna dražba sledečih zapuščinskih posestev in sicer:

a) vlož. šte. 81. kat. občine Sv. Lenart za 7940 K,

b) vlož. šte. 85 in 86 kat. obč. Sv. Lenart za 4980 K.

c) vlož. šte. 124 kat. občine Sv. Lenart za 76 K,

d) vlož. šte. 96 kat. občine Žetale s $\frac{1}{15}$ delom vlož. šte. 63 kat. občine Žetale in 140 kat. obč. Sp. Volčina za 4672 K. Na prodaj samo nepremična posestva in poslopja brez premičnin.

e) vlož. šte. 108 kat. občine Sp. Volčina s premičninami za 704 K.

Za dražbo dovoli se samo en dan, namreč

dne 26. februarja 1900
predpoldne ob 10. uri pri tem sodišču.

Vsaka teh 5 nepremičnih skupin se bo izklicala za svoto gori navedeno, pa se tudi prodala pod to svoto.

Nadaljni dražbeni pogoji, cenilni zapisnik in zemljiškoknjižni izpisek se morejo ogledati pri tem sodišču.

C. kr. okrajna sodnija Sv. Lenarta v Slov. gor., dne 10. januarja 1900.

Dr. Kronvogel.

Na prodaj!

ali pa v najem na pet let zaradi potovanja v tuje kraje v prijaznem trgu Rečici v zgornji Savinski dolini usnjarija z vsem potrebnim orodjem. Vse je v najboljšem stanu. Poleg usnjarije je vrt. Več pove Franc Jeraj, trgovec v Spod. Pobrežah, p. Rečica. 4-4

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celju
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem vsakovrstno sadje za „prešati“ kakor tudi namizno na cele vagone in tudi manj. Kdor ima kaj pošlji ceno in vzorce.

Z veselo poštovanjem 9—

Anton P. Kolenc.
„Pri dobrem pastirji!“

Za kmete! Za vinogradnike!

Da se uniči grenkuljica in divja gorčica, kakor tudi, da se oškropijo vinogradi, in pa da se pokončajo drevesni škodljivci,

izumila sta

Ph. Mayfarth in drug

patentirane, samotvorne noseče ali vozeče kropivnice

Syphonia

ki so najbolj uporabljive in ki samotvorno kropijo tekočino po rastlinah, ne da bi bilo treba pumpati. Veliko tisoč teh kropilnic se porablja in mnogo pohvalnih priznanj potrjuje vrline proti vsem drugim sistemom.

Odlikovani z nad 400 zlatimi, srebrnimi in broncastmi kolajnami.

Natančne imenike in mnogobrojna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in prekupei se želijo.

Zahtevajte narisane in popisane cenike od

Ph. Mayfarth in dr.

c. kr. a. p. fabrika gospodarskih strojev, spec. za stroje 3-9
stiskalnice grozdja in sadja. — Dunaj, II. Taborstrasse 71.

Najlepša in cenena

darila za vsacega

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

izmed drugih nabožnih reči, molitvenike iz svoje zaloge:

«Venec pobožnih molitev in svetih pesmi.» Vezan v šagrin in zlato obrezo gld. 1.70, vezan v usnje in zlato obrezo gld. 1.60, v usnje z barvano obrezo gl. 1.40.

«Dekliške bukve.» Vezane v usnje z zlato obrezo gld. 1.50, vezane v usnje z barvano obrezo gld. 1.30.

«Duhovni vrtec.» Vezan v usnje z zlato obrezo 85 kr., s kopčo 95 kr.

«Sveto opravilo.» Vezan v usnje z zlato obrezo 55 kr., z barvano obrezo 45 kr.

«Ključek nebeški.» Vezan v polusnje z zlato obrezo 40 kr., v usnje in z zlato obrezo 50 kr.

Dalje se dobijo še molitveniki: Sv. Alojzij, Rafael, Pot v nebesa, Hvalite Boga, Marija Devica, Pobožni otrok itd. itd.

Venček cerkvenih pesmi
za šolarje

je sedaj izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poštnina za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Pratike in koledarji!

za 1900 se dobivajo

na drobno in debelo v trgovini

J. N. Petersiča v Ptuj.

Prostovoljna prodaja

posestva: lepo zidana hiša tik farne cerkve ravno pri cesti, stara gostilna, prav priprava za trgovino, gospodarsko poslopje, njive, travniki in gorice, vse v dobrem stanu. Natančneje pri posestniku v Št. Rupertu nad Laškem, pošta Št. Jurij ob južni železni